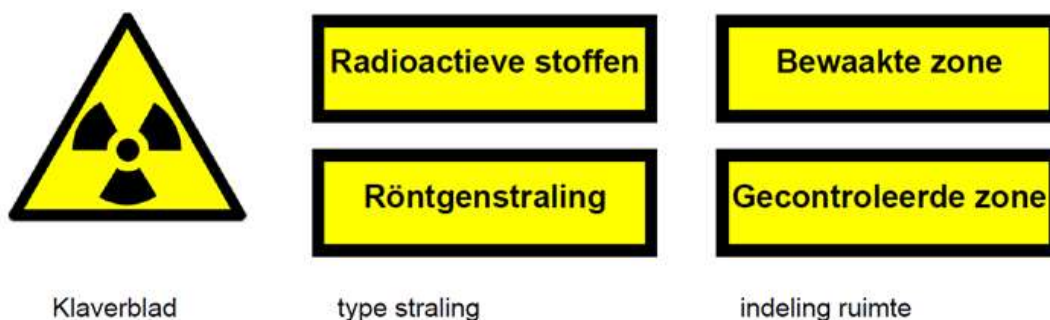

Waarschuwingssignalering

In de 'Regeling stralingsbescherming beroepsmatige blootstelling 2018' is in hoofdstuk 4 beschreven hoe een ieder die ioniserende straling toepast, anderen moet waarschuwen voor de mogelijke aanwezigheid van ioniserende straling.

Figuur 1. Typen waarschuwingssignalering

Het röntgentoestel

Op een röntgentoestel moet altijd zijn aangegeven dat het gaat om een bron van straling doormiddel van een klaverbladsymbool. Ook moet volgens de regeling met een onderschrift zijn aangegeven dat het gaat om röntgenstraling. U ziet voorbeelden van de typen waarschuwingssignalering in figuur 1.

De behandelkamer

In de behandelkamer van een tandarts is de potentiële blootstelling laag. Op een afstand van twee meter of meer tot het hoofd van de patiënt en bij < 4000 opnamen per jaar, is het onwaarschijnlijk dat er een jaardosis van > 1 mSv kan worden ontvangen. Dit is een rechtvaardiging om niet de gehele ruimte te beschouwen als bewaakte zone¹, maar slechts verblijf rondom de behandelstoel te vermijden via instructies. De toegangsdeuren van de behandelkamer hoeven daarom niet te worden voorzien van waarschuwingssignalering.

Meerdere toestellen in 1 ruimte of röntgenruimte

Bij een behandelkamer met meerdere toestellen of een aparte röntgenruimte kan de indeling wél bewaakte zone zijn. De toegangsdeur is vaak op korte afstand gelegen van het toestel, of er zijn zwaardere toestellen geplaatst. De indeling wordt door de Stralingsbeschermingsdeskundige (SBD) bepaald bij het opstellen van de risicoanalyse (RA). U vindt de indeling van de ruimten samengevat in de conclusie, op pagina 2 van de RA of onder het tabblad 'Ruimten' in het portal.

¹ Een bewaakte zone is een ruimte waar een dosis van 1-6mSv per jaar kan worden ontvangen.

Bewaakte zone

Indien de SBD een ruimte heeft ingedeeld als bewaakte zone dient deze ruimte te zijn voorzien van waarschuwingssignalering: het klaverbladsymbool, de tekst röntgenstraling en een tekst 'bewaakte zone'. Zie figuur 1.

Voor een tandartspraktijk kan de regeling als volgt worden samengevat:

Op het toestel ²	Klaverbladsymbool en de tekst 'röntgenstraling'
Deur van een ruimte niet ingedeeld als 'bewaakte zone'	Geen waarschuwingssignalering
Deur van een ruimte wel ingedeeld als 'bewaakte zone'	Klaverblad symbool, de tekst 'röntgenstraling' én 'bewaakte zone' ³

In de Verordening basisveiligheidsnormen stralingsbescherming (Vbs) artikel 4.5 is opgenomen dat bij een ruimte die niet is ingedeeld als 'bewaakte zone' er ook gezorgd moet worden dat patiënten of medewerkers niet ongevraagd en onbedoeld de ruimte kunnen betreden wanneer het toestel in gebruik is. Dit kan bijvoorbeeld door op iedere toegangsdeur in de praktijk het gebruik van de ruimte aan te geven bijvoorbeeld d.m.v. een tekst 'Behandelkamer' of 'Röntgenruimte' (figuur 2). Ook kunnen beletlampen worden geplaatst, wanneer die branden is de ruimte in gebruik of wordt er een opname gemaakt. Andere oplossingen zijn een schuifbordje 'vrij/röntgen' of de toegangsdeur tot de ruimte tijdens het maken van een opname d.m.v. een slot afsluiten.

Figuur 2. Voorbeeld sticker röntgenruimte

Verkrijgbaarheid waarschuwingssignalering

De monteur van uw dentalonderneming is in het bezit van de stickers en zal bij de periodieke kwaliteitsmetingen zo nodig de stickers aanbrengen binnen uw praktijk. U kunt ze ook opvragen bij de VGT.

VGT

25 juli 2022

² De basis van de driehoek is ten minste 7,5 cm. Wanneer het toestel te klein is om een dergelijk symbool te plaatsen, mag afgeweken worden van de genoemde afmeting. Er zijn kleine stickers beschikbaar die op dentale apparatuur aangebracht kunnen worden.

³ Op een deur van een 'bewaakte zone' is voldoende ruimte voor de voorgeschreven afmetingen van de stickers. Dit betekent dat de stickers op de deur een breedte van 7,5 cm moeten hebben.